

**КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ
ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ**

Мета дипломної роботи. Метою дипломної роботи є вирішення основних теоретичних і практичних питань незаконного розголошення лікарської таємниці та формулювання на цій основі науково обґрунтованих положень і рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства й практики його застосування.

Завдання:

1. Розкрити зміст лікарської таємниці;
2. Визначити етапи встановлення охорони лікарської таємниці у вітчизняному законодавстві;
3. Розкрити юридичний аналіз складів злочинів, передбачених статтями 145 та 132 КК України;
4. Визначити шляхи вдосконалення охорони лікарської таємниці в Україні.

Лікарська таємниця — інформація про стан здоров'я, яка стала відома про особу (пацієнта) лікарю (лікуючому персоналу), обслуговуючому персоналу, посадовим особам та службовому персоналу медичної установи при здійсненні ними своїх професійних обов'язків.

Включає в себе:

- стан здоров'я пацієнта;
- хворобу та діагноз;
- огляд та його результати;
- методи лікування;
- інтимну і сімейну сторони життя;
- інші відомості, одержані при медичному обстеженні.

Розглядаючи історико-правові особливості відношення суспільства та законодавця до регулювання лікарської таємниці в нашій державі, слід вказати наступне:

—протягом історії становлення нормативно-правового забезпечення лікарської таємниці мали місце абсолютно протилежні підходи – від абсолютизації даного інституту до повної заборони лікарської таємниці;

—значний вплив ідеологічної складової на відношення до лікарської таємниці;

—демократичні тенденції, які переважною мірою складаються у нашій державі останніх 15-20 років, сприяють збалансованому відношенню до лікарської таємниці, де інтереси окремо взятого громадянина, його конфіденційна медична інформація, є важливішою, ніж інтереси держави та нерідко суспільства.

Незаконне розголошення лікарської таємниці (ст. 145 КК). Безпосереднім **об'єктом злочину** є суспільні відносини щодо охорони життя та здоров'я особи, а **додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом** – суспільні відносини, що охороняють встановлений порядок збереження лікарської таємниці.

Предметом злочину є *лікарська таємниця* (конфіденційна інформація про пацієнта – його хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторону життя). Незаконне розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження ВІЛ чи вірусом іншої невиліковної інфекційної хвороби та його результатів кваліфікується за ст. 132 КК.

Об'єктивна сторона цього злочину включає такі обов'язкові ознаки: 1) діяння у вигляді *розголошення лікарської таємниці*; 2) наслідки у вигляді спричинення *тяжких наслідків*; 3) причинний зв'язок між вказаним діянням і наслідками.

Про поняття “*розголошення*” та “*тяжкі наслідки*” див. роз'яснення до ст. 132 КК.

Злочин є закінченим з моменту спричинення тяжких наслідків через розголошення лікарської таємниці.

Суб'єкт цього злочину – *спеціальний* (це медичні працівники, службові та інші особи – працівники правоохоронних органів, адвокати, нотаріуси, вихователі тощо, яким відповідна інформація стала відома у зв'язку з виконанням професійних чи службових обов'язків).

Суб'єктивна сторона злочину характеризується *змішаною формою* вини, тобто умислом щодо діяння та необережністю щодо його наслідків.

Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 132 КК). **Предметом** цього злочину виступають відомості про проведення медичного огляду осіб на виявлення зараження ВІЛ або іншої невиліковної інфекційної хвороби та його результати (при цьому варто пам'ятати, що медичний огляд є добровільним і, за бажанням особи, – анонімним, а тому облік, реєстрація ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД громадян та медичний нагляд за ними мають бути здійснені з дотриманням принципів конфіденційності та поваги до особистих прав і свобод людини, визначених законами та міжнародними договорами України).

Об'єктивна сторона цього злочину полягає у *розголошенні відомостей про: 1) проведення медичного огляду особи на виявлення зараження ВІЛ чи вірусом іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини або захворювання на синдром набутого імунодефіциту (СНІД); 2) його результати.*

Злочин є закінченим з моменту, коли відповідні відомості стали відомі іншій особі, яка не повинна їх знати.

Суб'єкт цього злочину – *спеціальний*: 1) службова особа лікувального закладу; 2) допоміжний працівник такого закладу, який самочинно здобув інформацію; 3) медичний працівник. Об'єднуючим чинником при цьому є те, що відповідні відомості, котрі розголошуються цими особами, мають стати їм відомі у зв'язку з виконанням їх службових або професійних обов'язків..

Суб'єктивна сторона злочину характеризується *умислом або необережністю.*

1. Внесення змін до ст.ст. 132, 145 Кримінального кодексу України в частині підвищення розмірів санкцій за незаконне розголошення лікарської таємниці;

2. Прийняття відповідного закону, яким виключити частину третю статті 285 Цивільного кодексу і частину третю статті 39 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», оскільки вони суперечать частині першій статті 285 Цивільного кодексу України і частині першій статті 39 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

3. Прийняття відповідних змін до законодавства України, які б містили визначення поняття «лікарська таємниця» (ст. 40 «Лікарська таємниця» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» не містить такого визначення).

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!